

PODKONICKÝ Spravodaj

Ročník XVI.

Číslo 12

December 2018

Vážení Podkoničania,

máme tu zimu. Posledné ročné obdobie, ktoré prináša pokoj, pohodu, čas pre rodinu a blízkych. Je to krásne prepojenie môjho skončenia vo funkcii s ročným obdobím a koncom roka.

Za štyri roky som „s vami a pre vás“ robil, ako som najlepšie vedel. Dedina sa posunula dopredu. Začalo to malými projektami, postupne prešlo do veľkých. Celkovo sme do našej spoločnej kasy dostali skoro pol milióna eur. Vďaka nim sme mohli urobiť hlavnú cestu, chodník a mnohé iné veci, ktoré som už menoval v predchádzajúcich spravodajoch.

Aj vďaka vám sa urobilo veľa práce. Veľká vďaka tým, ktorí na úkor svojho času pomohli, prišli poďakovať alebo len urobili čaj remeselníkom, ktorí pracovali pre obec. Vďaka vám to boli krásne štyri roky. Niekedy však aj veľmi ťažké. Prekonali sme päť súdnych sporov a vyriešili sme cez 30 listov, ktoré podal budúci starosta obce.

Aj vďaka vám sa urobilo veľa práce. Veľká vďaka tým, ktorí na úkor svojho času pomohli, prišli poďakovať alebo len urobili čaj remeselníkom, ktorí pracovali pre obec. Vďaka vám to boli krásne štyri roky. Niekedy však aj veľmi ťažké. Prekonali sme päť súdnych sporov a vyriešili sme cez 30 listov, ktoré podal budúci starosta obce.

Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí s dobrým srdcom robili za štyri roky pre dedinu. Rozdelením nič nezmôžeme. Ak sa budeme hádať, súdiť, udávať, podávať podnety na prokuratúru či iné inštitúcie, dedina bude stagnovať. Ak sa však dokážeme preniesť cez všetky krivdy, urážky, osobné a nenávisťné nálady, ktoré tu začali panovať viac ako pohoda, pokora a radosť, tak dokážeme ísť dopredu. Odchádzam do opozície. A dúfam, že politické spory sa budú v Podkoniciach riešiť politickými prostriedkami a nie skrze paragrafy a prokuratúry.

Želám nám, aby sme dokázali v dedine znovu nájsť otvorený priestor pre každý názor. Aby sme sa spojili pre dobrú vec. Aby vládla naozaj otvorená diskusia na obecnom zastupiteľstve. Nech naša dedina rastie, nech je kvetom v okrese. Tak nám Pán Boh pomáhaj!

S vami a pre vás.

Ing. Michal Vráb
starosta

PODKONICKÝ SPRAVODAJ - mesačník vydávaný Obecným úradom v Podkoniciach pre svojich občanov.
Redakčná rada: Mgr. Jana Šípková (-jš-), Dušan Koctúr (-dk-), Mgr. Miroslav Spišiak (-ms-), Martin Halaj (-mh-).

Tlač: COPIA Slovakia s.r.o.

Povolené: OÚ-OPT-2/2003

NEPREDAJNÉ

VYÚČTOVANIE CHODNÍKA

O chodníku sa popísalo už veľmi veľa. Od prípravy po realizáciu prebehlo veľmi veľa času a aj našej trpezlivosti. Rozhodli sme sa vám poskytnúť finálne vyúčtovanie.

Chodník sme urobili za podstatne nižšiu sumu ako sa plánovalo a bez úveru! Záruka na chodník je 5 rokov na celú stavbu. Práce navyš vznikali postupne, hlavne pri neplánovaných vpustiach, ktoré majú naši spoluobčania vypúšťané na cestu (čo zákon nedovoľuje), ale aj pri nových kanáloch či nerovnostiach, ktoré sa odkryli pri stavbe. Plánované prostriedky boli v rozpočte vo výške 75000 eur, dotácia z ministerstva financií vo výške 12500 eur.

Dodávateľ	Predmet faktúry	Suma
Royaldom	obrúbniky ľavý a pravý, doprava, palety	640,31 €
Garaj	obrúbni ky 108 ks skosený	539,28 €
Telekom	vytyčovanie chodníka	67,20 €
Garaj	pravý a ľavý obrúbnik	37,98 €
Dula	chodník práce navyš od kaplnky po p. Bobáka	4 104,59 €
Dula	chodník od kaplnky od zastávky po p. Bobáka	8 380,90 €
Mpl	obrúbnik cestný nábehový	187,29 €
Starší Boris	skúšky zhutnenia od strednej po hornú zastávku 12 skúšok	242,20 €
Garaj	obrúbniky cestný pravý 8 ks	113,28 €
Dula	vybratie asfaltov od OU k hornej zastávke	2 645,46 €
Dula	práce navyš námestie - autobusová zastávka horná	5 635,37 €
Dula	práca od OU na námestie + zástavka	18 793,57 €
Dula	dodávka dlažby od dolnej po strednú zastávku	10 363,15 €
Dula	pokládka dlažby od dolnej zastávky po p. Bobáka	22 677,10 €
Pemax	drvenie asfaltu	2 678,40 €
Neshoda	dozor stavebný + rozpočet (započítané aj rozpočty tržnica a rozpočet kanalizácia Bukovina)	2 330,00 €
Dula	práce navyš od strednej zastávky po hornú vľavo	7 479,47 €
Dula	práce v zmysle zmluvy od strednej zastávky po hornú vľavo	14 067,18 €
Dula	dodávka zámkovej dlažby	3 125,18 €
Spolu		104 107,91 €

PODNET Z PROKURATÚRY A ÚRADU VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

Skupina poslancov okolo nového starostu spolu s novozvoleným starostom podala na Okresnú prokuratúru v Banskej Bystrici podnet na prešetrenie verejného obstarávania prác na chodníku v Podkoniciach. Na obecný úrad sme dostali list z Úradu verejného obstarávania, aby sme dodali všetky podklady k obstarávaniu. Všetky potrebné doklady v súlade so zákonom máme. Mrzí ma, že sa lúčim v takejto atmosfére.

UKONČENIE SÚDNEHO SPORU

Na jar tohto roku bola podaná na Krajský súd v Banskej Bystrici piata žaloba na obec pánom I. Barlom za neposkytnutie informácií podľa zákona č. 211 – Zákon o slobode informácií.

Súdny spor prebehol a súd sme vyhrali. Zákon sme dodržali. Zo súdneho sporu však musíme zaplatiť trovy súdneho konania, rovnako ako v predchádzajúcich konaniach.

OBEC INFORMUJE

ZBER KOMUNÁLNEHO ODPADU

Mesiac	Deň
Január	10. 24.
Február	07. 21.
Marec	07. 21.
Apríl	04. 18.
Máj	02. 16. 31.
Jún	13. 27.

ZBER SEPAROVANÉHO ODPADU

Mesiac	Deň
Január	14. 28.
Február	11. 25.
Marec	11. 25.
Apríl	08. 22.
Máj	06. 20.
Jún	03. 17.

Urbárske a pasienkové spolčenstvo Podkonice oznamuje, že predaj lístkov na vianočné stromčeky sa uskutoční **v sobotu 15. 12. 2018 a v stredu 19. 12. 2018 v čase od 18:00 – 19:00 hodiny** v kancelárii Urbárskeho a pasienkového spolčenstva v budove obecného úradu. Cena lístka, na ktorý je možné rezať jeden stromček je **2,-€**.

Stromčeky je možné rezať len smrek a borovicu, na pastvách v lokalitách: Ľupčica, Gačiny a Zákutie.

VIANOČNÉ SVIATKY

OTVORENIE VIANOČNÝCH SVIATKOV

Susedia z Novej ulice si vás tak ako každý rok - aj tento, dovoľujú pozvať na otvorenie vianočných sviatkov ku stromčeku na Novej ulici.

V sobotu 22.12.2018 o 17.33 hod. sa slávnostne rozsvieti vianočný stromček. Bude sa podávať kapustnica a varené vínko. Pohostenie pripravia

šikovné gazdinky z obce. Radi vás privítame v čase vianočnom, aby sme sa porozprávali a spoločne zabavili. Tešíme sa na vás, dobrí susedia.

ŠKOLA

NOVEMBER V ŠKOLE

„Prší... prší... čľupy, čľapy! Vietor fučí po poli. Nech je, čo chce: metelica, ľadovica, čľapkanica – my ideme do školy.“

A inak tomu nebolo ani tento mesiac. Počasie je premenlivé, no brány školy sa každodenne otvárajú a zatvárajú. A preto v tomto neustále meniacom sa počasí je potrebné sa chrániť, lepšie sa obliekať, zdravo sa stravovať a mať dostatok pohybu. V takomto premenlivom počasí si svoje zdravie musíme chrániť ešte viac a na škole prebiehal „Týždeň zdravej výživy“. V pondelok sme začali plnými lavicami zdravých prekvapení, ktoré mali za úlohu deti pripraviť doma so svojimi maminkami. Zdravé prekvapenie v podobe zdravých koláčikov, sušienok, smoothie nápojov z rôznych

druhov ovocia, šalátikov, nátierok, drobných pochutín a pod. O vitamíny teda nebola žiadna núdza a mohli sme si ukázať, ako aj taký koláčik môže byť zdravý. Množstvo bielkovín, minerálnych látok, vápnika a veľa rôznych vitamínov nám dodáva aj mlieko a mliečne výrobky, ktoré si deti v utorok priniesli (syry, parenice, jogurty, mliečne nápoje, tvaroh).

V stredu naše školské lavice skrášľovali postavičky a rôzne vytvorené obrázky z ovocia a zeleninky, ktoré sme nakoniec všetky pojedli. Nátierkový deň nesmie chýbať. Veď každodenná desiata, ktorú nosia deti do školy je veľmi dôležitá. Preto sme si ukázali a ochutnali koľko rôznych druhov nátierok doma maminky vedia urobiť. Za čo im ďakujeme. Nátierky boli také vynikajúce, že ani množstvo zakúpených rožkov nestačilo na jednohubky. A tak sme si na druhý deň nátierkový deň zopakovali spolu s dňom pohybu a športu. Posledný deň sme si najprv pripravili jednohubky zo zvyšných nátierok, ak by sme náhodou po športových súťažiach vyhladli. A tak aj bolo. Športové súťaže dopadli na výbornú a z jednohubiek ostal len prázdny tanier. Čo myslíte? Chutilo nám.

Po takomto náročnom týždni na nás dopadla jesenná únava. A tak nám skrsla myšlienka urobiť pre deti čitateľský/oddychový kútik, kde si deti vo svojom voľnom čase môžu oddýchnuť, zrelaxovať, prípadne prečítať dobrú knihu, čím prispievajú k rozvoju čitateľskej gramotnosti. Ďakujeme všetkým, ktorí školu podporujú. Aj vďaka vám sme mohli zakúpiť veci potrebné na vytvorenie takéhoto kútika pre naše/vaše deti.

Posledný novembrový deň sme mali v škole zaujímavú návštevu. S našim pánom farárom Miroslavom Spišiakom do školy zavítali traja hostia, ktorí nám priblížili život v Afrike aj z pohľadu ich dobrovoľníckej činnosti z projektov a aktivít Dobrej noviny. Priniesli so sebou zaujímavé nástroje, predmety, mali sme možnosť vidieť africké odevy a šperky a tiež sme si

spoločne zaspievali pesničku vo svahilskom jazyku. Okrem toho, že sme sa zahráli rôzne interaktívne hry zamerané na vzájomnú pomoc, sme si losovaním vybrali aj svoje africké mená, ktoré každé z nich majú hlboký a pekný význam. Taktiež sme sa dozvedeli, kam poputujú peniažky, ktoré koledníci budú mať možnosť 30.12. vykoledovať. Veríme, že sa zapojí čo najviac detí a mládeže, a tak spolu ukážeme, že vieme byť nápomocní. Ďakujeme Jožkovi, Danici a Matúšovi, že sme s nimi mohli stráviť príjemné 2 hodiny a opäť si takto aj vďaka nim uvedomiť, že pomáhať je ľudské.

Linda Mesiková

VEDELI STE?

ZVYKY A TRADÍCIE U NÁS V CHOTÁRI

NA MIKULÁŠA (6.12.)

Okrem mikulášskych večierok, ktoré sa usporadúvali pre deti v škole, chodilo sa s Mikulášom aj po domoch. Jeden chlapec sa obliekol za čerta, druhý za anjela (alebo si zavolali dievča a niektorý väčší za Mikuláša. Chodili po domoch, kde boli deti. Čert sa usiloval vyobšívajť od seba mladších chlapcov v dome, anjel na pokyn Mikuláša podal nejaký darček a Mikuláš, snažiac sa hovoriť smiešnym basovým hlasom dával deťom ponaučenia a skúšal ich.

NA LUCIU (13.12.)

V Podkoniciach zvykla po domoch s deťmi chodiť *Lucka*. Žena sa obiekla do bieleho, tvár si zamúčila a strašila deti. V minulosti mal v Podkoniciach vo zvykoch väčší význam. Dnes je len odrazovým mostíkom k vianočným sviatkom. Od dňa Lucie robili v minulosti (teraz sa to už len spomína) stolček z dreva alebo hrýzli jablko tak, že sa stolčeku každý deň až do Štedrého večera niečo postupne spravilo alebo že sa z jablka po kúsku odhrýzalo. Kto to urobil, údajne videl strigy.

VIANOCE (24. - 26.12.)

Na štedrý deň ráno pastier kráv roznášal po domoch brezové prúty pre gazdu na celý rok. Boli to dva pekné prúty ozdobené kúskom jedliny alebo tisiny. Celý tento deň bol v Podkoniciach prísny pôst. Nielenže sa nejedli mäsité jedlá, v pravom zmysle slova sa hladovalo. Aj večera sa skladala z pôstnych jedál: oblátky s medom, opekance s makom alebo bryndzou, ryba, kyslá kapustná polievka, ovocie, orechy a *hriatô*.

Po štedrej večeri gazda s gazdinou idú do maštale a dajú rožnému dobytku po okružku chleba, do ktorého vložili cesnak, aby bol statok *zruční* a chránený pred zlými duchmi. Deti sú nositeľmi a pestovateľmi aj poštedrovečerného *spievaňa popod oblaki*. Keď už sa všetci navečerali, zoberú sa deti a idú rodine popod oblaky spievať koledy. Rodina, dospelí alebo priatelia a známi sa v tento deň schádzajú na priateľské posedenia, čo trvá dakedy až do polnoci, a tak čakajú na *polnočnú*.

Na druhý deň ráno (25.12.) zvykli menší chlapani *žiačikovať*, tí starší si nacvičili *chodenie s betlehemom* – hru o tom, ako valasi videli anjelské zjavenie, ktoré im zvestovalo narodenie Spasiteľa sveta, ako sa mu idú pokloniť a odovzdať mu dary.

NA JÁNA (27.12.)

V tento deň mužská mádež v minulosti chodila s prútmí. Veľka skupina mládencov s harmonikou sa vybrala po dedine z brezovými prútmí a navštevovala so spevom domy, kde mali dievku alebo dievča. Po speve pred domom vošli do izby, zavinšovali gazdovi i gazdinej šťastlivé Vianoce, dievky vyšibali, pobesedovali, požartovali.

NA MLÁĎATKÁ (28.12.)

Na deň Mlád'atiek všetka mládež musela ísť do kostola na oferu okolo oltára. Tento deň, ako aj všetky dni medzi Vianocami a Novým rokom, to boli v Podkoniciach *polosviatky*. Nerobilo sa, ani keby dakoho zašla robota v hore alebo vonku – ani vtedy nešiel robiť, pretože by sa mu vrazilo zle povodilo.

NOVÝ ROK (1.1.)

Na Nový rok si známi a priatelia srdečne potrasú ruky a navzájom si vinšujú *Šťastliví nový rok!* V domácnostiach neradi zavčas rána prijímali ženské návštevy, lebo verili, že žena celý rok prináša iba nešťastie. Proti tomu sa veľmi tešili, ako prišiel zavčas rána do domu muž alebo chlapec.

TRI KRÁLE (6.1.)

Dievky a menšie dievčatá chodili *trikráľovať*, menšie dievčatá, podobne ako chlanci pri *žiačikovaní*, chodili osamote s *bud'elárom* v ruke, aby si dačo *vytrikráľovali*. Staršie dievčatá a dievky chodievali v *cachu*, t.j. vekovo rovnaké kamarátky. Na Tri krále chodievali do Podkoníc aj šiatre s medovníkmi, tzv. *perňikári*, od ktorých si mladí zaľúbenci kupovali medovníkové srdcia. V tento deň sa zvykli variť v každom dome rezance s makom. Rezance preto, aby bolo klasy dlhé ako rezance a s makom preto, aby ich bolo ako maku.

(spracované z monografie Podkonice)

- mh -

KULINÁRIUM

VIANOČKA - STARODÁVNY SYMBOL VIANOC

Vianočka má dlhú históriu a drží si obľubu až do dnešnej doby. Tradičné pečivo nechýba ani na súčasnom sviatočnom stole.

Prvá zmienka o vianočke je zo 16. storočia. Za dlhé roky prešla drobnými premenami. Zo začiatku vianočku mohli piecť len cechovní remeselníci (pekári), od 18. storočia si ju začali ľudia piecť doma sami.

A spájalo sa s ňou hneď niekoľko zvyklostí. Prvú z doma upečených vianočiek mal dostať hospodár, aby sa mu urodilo veľa obilia. Veľká vianočka sa rozkrájala na záver štedrovečernej hostiny. Niekde z nej počas Štedrého večera dávali po kúsok aj dobytku, aby bol zdravý a neškodili mu zlé sily. Nie vždy sa vianočka volala vianočka. Najskôr sa jej hovorilo húska alebo calta a niekde v Čechách sa dodnes stretávame s najrôznejšími pomenovaniami: pletenica, pletenka, štricka, štrucla, žemľa.

Zhotoviť vianočku nebolo a nie je jednoduché, a preto sa pri príprave cesta, pletení a pečenie vianočky dodržiavali rôzne zvyky, ktoré mali zaistiť dobrý výsledok. Gazdina mala miesiť v bielej zástere a šatke, nesmela hovoriť, pri kysnutí cesta mala vyskakovať vysoko do výšky. Dávnym zvykom tiež bolo zapekanie mince. Kto ju pri krájaní našiel, mal istotu, že bude zdravý a bohatý po celý budúci rok. Pripálená alebo natrhnutá vianočka veštila neúspech.

Vianočka je dodnes súčasťou vianočných sviatkov, či už pečená doma, alebo kúpená v obchode. I dnes sú zruční majstri, ktorí dokážu spodný pletenec zhotoviť zo siedmich prameňov (najčastejšie sa pletie zo štyroch), alebo upletú celú vianočku naraz zo šiestich prameňov.

Recept:

250 g hladkej múky, 200 g polohrubej múky, ½ kocky droždia, 2 vajíčka, 200 ml mlieka, 100 g kryštálového cukru, 50 g čerstvého masla alebo tuku na pečenie, hrst sušených hrozienok, 1 kávová lyžička soli, mandľové lupienky, vajíčko na potretie

POSTUP PEČENIA

Všetky ingrediencie okrem bielkov dáme do misy. Maslo si predtým rozpustíme a mlieko trochu ohrejeme. Prilejeme ich do múky, namrvíme droždie, pridáme cukor, žltka, trošku soli. Vypracujeme hladké nelepivé cesto, do ktorého zapracujeme tuhý sneh, a môžeme prisypať aj hrozienka. Hotové cesto dáme kysnúť asi na hodinku na teplé miesto. Potom cesto rozdelíme na menšiu a väčšiu časť. Väčšiu časť rozdelíme na tri rovnaké kusy a spravíme z nich vrkoč. To isté spravíme z menšej časti a položíme už na hotový vrkoč. Vianočku necháme kysnúť ešte aspoň 20 minút. Podkysnutú potrieme rozšľahaným vajcom a môžeme posypať mandľovými lupienkami. Pečieme na 180 °C približne 35 minút. Treba ju však sledovať, v závislosti ako pečie vaša rúra.

FARSKÉ OKIENKO

BYŤ ČI NEBYŤ ČLENOM RUŽENCOVÉHO SPOLOČENSTVA?

Rok 1917 sa zapísal v Portugalskom mestečku Fatima nielen do cirkevnej histórie, ale stal sa večným odkazom pre celý svet. Písal sa 13. máj 1917, keď sa traja pastierikovia Lucia, Hyacinta a František vybrali do údolia Cova da Iria, pásť ovečky ako každý deň. 13. máj bol čímsi iný, ako tie ostatné. Bol krásny slnečný deň, keď na pravé popoludnie vo vánku vetra, v záblesku slnka deti spozorovali pri hre nad dubom postavu krásnej ženy. Mala žiarivý svetelný výraz, ruky mala zopnuté k modlitbe, pričom na pravej ruke visel ruženec. Deti boli zaskočené a preľaknuté, no najstaršia Lucia sa opýtala ženy, kto je a odkiaľ prichádza. Mária sa predstavila ako Pani Posvätného ruženca. Deťom povedala, že prichádza z neba a prisľúbila, že sa im bude zjavovať vždy 13. v mesiaci, šesťkrát za sebou. Deti boli nevzdelané, nevedeli ani čítať, ani písať, preto im nikto neveril, že videli Pannu Máriu, ale ich hlboké teologické výrazy, ktoré počuli od Márie nakoniec pritiahli mnohých ľudí do Cova da Iria.

Mária pri zjaveniach povedala deťom tri tajomstvá. V prvom tajomstve deťom na krátky čas ukázala hrôzy pekla a vyzvala deti, aby sa ľudia modlili ruženec. V druhom tajomstve varovala ľudí, aby sa obrátili a modlili sa, lebo príde ešte horšia vojna ako bola prvá svetová v čase zjavení. Ďalej predpovedala šírenie komunizmu z Ruska. Tretie tajomstvo Cirkev odtajnila až v roku 2000. Hovorí sa v ňom o veľkom pokání. V tajomstvách bol zobrazovaný postrelený muž s putujúcou cirkvou.

Pri poslednom zjavení 13. októbra na žiadosť detí Mária urobila zázrak. Od rána husto pršalo, na obed sa však mraky roztrhali a odhalili slnko v podobe disku rotujúceho po oblohe žiariaceho mnohými farbami. Potom sa slnko oddelilo od oblohy a padalo na zem, aby sa neskôr znovu vrátilo na svoje pôvodné miesto. Táto udalosť je známa ako Slnčný zázrak. Pri tomto zjavení Mária deťom povedala, že nakoniec jej Nepoškvrnené srdce zvíťazí. V diaľke oblohy Lucia videla obrazy troch tajomstiev sv. ruženca: radostné, bolestné a slávnostné. Neskôr boli doplnené o tajomstvá svetla.

Možno sestra/brat máš veľa starostí, kričíš nepríčetne na svoje dietky, si nervózny/a lebo máš priveľa práce a večer ideš unavený/á a vynervovaný/á spať. Nestačíš sa ani pomodliť. Tieto, ale aj iné veci v tvojom živote sa ti dejú preto, lebo nemáš pri sebe Máriu. Mária ťa vo svojej škole naučí láske, trpezlivosti, znášať všetky ťažkosti života s láskou.

Všetko, čo zjavila Mária vo Fatime sa od roku 1917 splnilo. Ľudia v Portugalsku od zjavení sa modlili a celá Fatima bola s biskupmi a kňazmi na kolenách. Keď vypukla 2. svetová vojna v roku 1939, Mária sa postavila na hranicu Portugalska a ochránila túto krajinu pred vojnou. Aj Mehmed Ali-Agča, keď sa rozhodol 13. mája 1981, že zabije pápeža Jána Pavla II., bola to Mária, ktorá zabránila tomuto profesionálnemu ostrel'ovačovi smrteľne zraníť pápeža. Takto sa správa matka k tým, čo ju milujú.

„Ak Ťa niekto pozval, aby si sa modlil v ruži desiatok, dostal si sa do Nepoškvrneného srdca Panny Márie. Prajem Ti drahý brat či sestra, aby si vo vánku vetra, pri záblesku slnka pocítil lásku a dobrotu Márie, tak ako deti vo Fatime. Ona je žena, ktorá ťa naučí veľké veci a zároveň ti presvetlí cestu k jej synovi. Ježiš sa dotkne svojou láskou tvojho srdca a potom Ježišova a Máriina dokonalá láska bude kráčať navždy vedľa tvojkej nedokonalejšej, bude ťa vyučovať, ochraňovať a v čase súženia sa postaví na stranu Tvojho života.“

Tak ako Boh vo svojom vykupiteľskom diele pre spásu človeka potreboval Máriine FIAT („nech sa stane“), naša Nebeská matka k víťazstvu jej Nepoškvrneného srdca potrebuje tvoje FIAT.

Touto cestou chcem poprosiť všetkých členov ružencového spoločenstva o vzájomnú pomoc a podporu, aby sme spoločnými silami a duchovnými radami pomohli všetkým členom dostať sa do blízkosti Márie. Blíži sa záver roka, preto prijímam vaše podnety a návrhy ako vylepšiť naše ruže, aby sme každý deň uvili Márii platný ruženec.

Za vašu pomoc a podporu vám ďakuje Iveta Rochovská.

KOMUNIKÁCIA VO VZŤAHOCH

Vstupujeme do vianočného času a mnohí sa budeme stretávať v rámci svojich rodín, počúvať o Sv. rodine i narodení božieho Dieťaťa. Základom každej rodiny je manželstvo – vzťah lásky medzi mužom a jeho manželkou. Je smutnou pravdou, že neraz sme svedkami ako s odstupom času manželia začnú vidieť svojho partnera inými očami a čo bolo niekedy zdrojom obdivu sa prehliada a to, nad čím sa kedysi len bezvýznamne mávlo rukou, začína byť zdrojom problémov. Mnohí vo svojej seba láske prídu k predstave, že veď ja mám v manželstve dostávať a nie dávať. A tak sa z niekdajšieho idolu stáva osoba s chybami, ktoré prekážajú, niekto, kto si vyžaduje pozornosť, lebo má svoje potreby a tým všetkým ruší naše pohodlie. V kresťanskom manželstve však manželia získavajú silu i jedinečnú možnosť byť jeden pre druhého oporou, spoločníkom pri naplňaní božieho plánu a tými, ktorí sa navzájom seba obdarúvajú. Aby akýkoľvek vzťah mohol rásť, potrebujeme vedieť navzájom komunikovať, je to jeden z kľúčových pilierov. Preto by som sa spolu s vami chcel chvíľu zamyslieť nad tým ako nám to v našich vzťahoch ide.

Je síce pravdou, že okolo 90% všetkej komunikácie sa deje neverbálne – cez mimiku, postoje, gestá, tón hlasu..., ale i ten zvyšok, ktorý tvoria slová, je veľmi dôležitý. Pokiaľ sa pri každej maličkosti pohádame, naznačuje to, že veľa vecí je vo vzťahu nahromadených a nevy povedaných. Je veľa rád ako lepšie komunikovať – neskrývať sa za zovšeobecňovanie, hovoriť v prvej osobe - „JA“, netváriť sa ako jasnovidca, ktorý s istotou vie, čo si ten druhý myslí, neschovávať sa za všeobecné frázy, nájsť si správny čas i miesto. Naše rozhovory sa však odohrávajú na viacerých úrovniach.

Do prvej patria rozhovory, ktoré sa odohrávajú pri zoznamovaní či na ulici a ktorými skúmame, či sa ten človek vôbec s nami chce rozprávať. (Ako sa máš? Dnes máme pekné počasie...) Ďalšou úrovňou sú rozhovory o ľuďoch a oznamovanie vecí. Nehovoríme nič o sebe, len o iných osobách a veciach (Vlak bude meškať. Treba kúpiť

mlieko...). Vyššia úroveň je vyjadrenie našich názorov a hodnotení. Hovoríme, čo si myslíme, hodnotíme seba i ostatných. Skúmame reakcie druhých na naše názory a správanie. Len tu sa sčasti začíname otvárať pre vzťah. (Považujem za správne tam ísť. Myslím, že si mal prijať tú prácu...). Štvrtou úrovňou sa otvárame navzájom, zblížujeme sa, snažíme sa chápať a spoznávať. Je to úroveň, pri ktorej vyjadrujeme svoje pocity. Skladáme obranné masky a dovolíme druhému nahliadnuť do nášho vnútra. (Som rád, že si mi to povedal, lebo ťa lepšie chápem. Keby si neprišiel, bolo by mi to ľúto.). Najvyššou úrovňou je stretnutie srdc. Je to túžba pochopiť toho druhého, otvoriť sa s vedomým, že ten druhý chce porozumieť a nezraní nás. Skutočná komunikácia medzi manželmi by mala dosahovať až po túto úroveň. Pokiaľ si len veci oznamujeme, rozprávame sa síce, ale stačiť to nebude.

Je samozrejmé, že rozdielnym spôsobom komunikujú muži i ženy. Pre muža je rozprávanie prioritne nástrojom, ktorým rieši veci, pre ženu je to spôsob ako vyjadriť to, čo a ako sa cíti. Trochu toto načrtnúť nám pomôže nasledovné:

Muž (M) - v duchu označí problém a odloží ho nabok; Žena (Ž) - svojich problémov sa zbaví jedine tak, že ich pomenováva a hovorí o nich. M – hovorí, aby oznámil fakty; Ž – hovorí, aby budovala vzťahy; M – rozmýšľa potichu, Ž – rozmýšľa nahlas; M – premýšľa a hovorí o jednej veci, Ž – premýšľa a hovorí o niekoľkých témach; M – hovorí alebo počúva, Ž – hovorí i počúva súčasne; M – vyjadruje sa priamo, Ž – vyjadruje sa nepriamo, okľukou a predpokladá, že partner si domyslí, čo chcela povedať. Funguje to však len v komunikácii žena – žena, žena – muž nie. Ž – ak chce žena dať najavo nepriateľský postoj, nehovorí. M – v priemere mu trvá 9 minút kým pochopí, že ženino mlčanie má byť trest.

Neoddeliteľnou súčasťou komunikácie je i počúvanie, snaha pochopiť, čo druhý hovorí a ako sa cíti. Jedine tak môžeme byť jeden pre druhého darom. Keď si veci nie len oznamujeme, ale komunikujeme až po úroveň spojenia srdc a nebojíme sa vyjadriť i svoje pocity, či už negatívne alebo pozitívne, môžeme budovať naše manželstvá i vzťahy ako také.

Do tejto kategórie patrí i modlitba – tu tiež môžeme Boha počúvať a hovoriť mu čo prežívame, alebo mu hovoriť o počasí a bezducho odriekať naučené texty modlitieb.

Určite sa nedá do pár riadkov zhrnúť všetko a každý z nás sa prejavuje originálnym spôsobom. No budeme spolu zhromaždení počas Vianoc. Možno namiesto pozerania televízora môžeme sa skúsiť i „skutočne“ porozprávať. Snád i týchto pár riadkov môže pomôcť urobiť si skúšku správnosti našej komunikácie. Celé Vianoce sú o snahe nášho Boha komunikovať s nami. Preto sa jeho Syn stáva človekom. Nech chvíle prežité v tomto čase prinesú radosť do vašich srdc!

Váš farár

Koledníci Dobrej noviny budú radostnú zvesť o narodení Ježiška zvestovať **v nedeľu 30. decembra** na sviatok sv. Rodiny. Začneme hneď po sv. omši. Budeme radi, ak nás privítate vo svojich príbytkoch a pomôžete tým, ktorí to najviac potrebujú. Tešíme sa na vás!

koledníci

DOBROVOĽNÍCI Z DOBREJ NOVINY

Začiatkom adventu sa na našej fare konalo stretnutie dobrovoľníkov Dobrej noviny, ktorí tu vyhodnocovali úspešnosť svojho pôsobenia v rôznych projektoch v Keni, Ugande a Etiópii. Opýtali sme sa jedného z nich, aby pre nás opísal svoju skúsenosť z tejto služby.

„Zdravím! Volám sa Matúš Basanda a toto leto som zažil najväčšie dobrodružstvo vo svojom živote. Využil som ponuku eRka – HKSD, zúčastniť sa dobrovoľníckeho projektu Dobrej Noviny v Afrike. Nikdy nezabudnem na ten moment, keď som otvoril správu, v ktorej sa písalo – radi by sme ti ponúkli projekt v Keni. Nedokážem slovami opísať radosť, ktorú som vtedy prežíval. Nemožné sa stalo skutočnosťou a na mňa obyčajného junáka spod vihorlatského pralesa čakalo leto plné zážitkov a výziev v exoticknej kultúre, ktoré zmenili môj pohľad na život i životné hodnoty. Na tri mesiace som sa stal členom rehabilitačného centra Mwangaza, ktoré sa venuje drogovou závislým chalanom z ulice a slumov, kde som vyučoval hudobnú výchovu, ktorá bola dôležitou súčasťou ich resocializácie. Chalani boli úžasní a stali sa pre mňa druhou rodinou v mojom druhom domove. Rýchlo som však pochopil, že som tam nebol len učiteľom, ale najmä žiakom, ktorý mal príležitosť žiť s miestnymi v ich prirodzenom prostredí a spoznávať tak bezprostredne kultúru v Keni.

Nebolo to celý čas len o radosti – počiatočnú eufóriu časom vystriedala neistota z nepoznaného a musím uznať, najbližší príbuzní spočiatku tiež neboli nadšení mojim nápadom ísť do Afriky. Mali o mňa strach, ktorý dávali často najavo a to vo mne vyvolávalo zmiešané pocity. Vedť napokon, chystal som sa do krajiny tretieho sveta na kontinent o ktorom v našich médiách tak často počujeme negatívne správy šíriace strach. Musím však uznať, že príprava, ktorou sme prešli s našimi koordinátormi

z Dobrej noviny a ktorej časť sme absolvovali v máji v Podkoniciach, bola tak precízna, že všetky moje obavy sa postupne menili v odhodlanie čeliť strachu z nepoznaného a po každom školení som si bol istejší, že niet argumentu, ktorým by ma od mojej cesty dokázali moji blízki odhovoriť.

Dnes je to mesiac a pol, čo som sa vrátil späť. Tri mesiace zbehli ako voda a ja mám pocit, akoby to bol týždeň. Účasť na tomto projekte a úžasná srdečnosť, s ktorou som sa stretával pri živote s miestnymi vo mne zanechala stopu v srdci, ktorá so mnou bude putovať po zvyšok môjho života. Povieť vám pravdu, vôbec sa mi naspäť tak skoro vrátiť nechcelo a jediná vec, ktorú by som na svojej ceste zmenil je dĺžka pobytu – jednoznačne by som si ju predĺžil.

Ak sú aj v Podkoniciach nejakí mladí ľudia, ktorí vedia anglicky a chceli by svojou službou pomôcť v konkrétnom projekte v Afrike, z mojej skúsenosti vám jednoznačne odporúčam zapojiť sa. Zmení vám to pohľad na život v Afrike, ale i v Európe.“

Matúš

Na záver ešte pár úsmevných skúseností dobrovoľníkov.

V škole, kde sme pôsobili sme mali miestneho tlmočníka, ktorý dobre nevedel anglicky a prekladal deťom pokyny učiteľov do miestneho jazyka. Raz pozýval nás učiteľov k sebe domov na kávu. Pozvanie sme prijali a povedali, aby preložil deťom, že na druhý deň budeme mať hodinu. On len vytreštil oči a začal vydesene krútiť hlavou a hovoriť – Nie, nie, nie, nie. Neskôr vysvitlo, že to pochopil tak, že pozývame k nemu domov i celú triedu 30 žiakov.

V oblasti, kde sme bývali bolo veľmi sucho a skoro žiadna vegetácia. Jedna rehoľná sestra však mala malú hriadku, kde pestovala kvety a denne ich polievala a boli jej srdcovkou. Raz mala narodeniny a jedna malá žiačka jej so žiariacimi očami doniesla k sviatku kyticu natrhanych kvetov z jej záhrady, v ktorej neostal ani jeden kvet.

Z OBECNEJ KRONIKY

ZIMA 1951/52

Tohtoročná zima bola mimoriadne bohatá na množstvo snehu. Nie tak na tuhé mrazy. Do konca roku 1951 nenapadlo vôbec snehu, práve naopak, liali sa dažde a bolo blato. Iba po Novom roku napadol sneh, aj to na nezamrznutú zem. Snehu potom stále pribúdalo v párdňových prestávkach. Bol sypký, bez odmäkov a zamrznutého podkladu.

V dňoch 4., 5. a 6. februára 1952 prišla veľká víchrica, ktorá zmietla sneh zo všetkých, vyššie položených častí chotára – z lazú, Brezín, Bukoviny, Stránice, Hrbov. Naproti tomu narobila závejov, a to najmä na Brodku, v Zákľuči a po všetkých zárezoch a jarkoch.

Autobusová doprava už i pred víchricou viazla pre množstvo snehu, potom ale pre záveje. Asi týždeň po víchrici napadlo znova veľké množstvo snehu, takže so starým snehom, bolo ho už skoro do výšky 1 m, kde ho predtým odviало - menej a kde ho navialo - viac. Autobus pre túto snehovú kalamitu nechodil z obce asi mesiac.

V druhej polovici februára 1952 prišiel konečne veľký odmäk a dážď. Sneh oľáždol a jeho ťarchu už niektoré staršie strechy nezniesli. Váha mokrého snehu tak prelomila strechu na maštali u Kubíkov – bratom Mikulášovi a Jurajovi Vrábovi, ako aj strechu neobývanej drevenej izby v Slivkeje dvore, za domom Martina Šajbana č. 27. Strechy sa polámali aj v iných obciach, i v B. Bystrici. Občania zo slabších striech usilovne zhadzovali sneh a vyvážali ho zo dvorov, kde ho boli celé hrby.

Sneh sa v chotári udržal veľmi dlho. S jarnými poľnými prácami, s oračkou sa započalo len v utorok po Veľkej noci, dňa 15. apríla 1952.

HISTORICKÉ OKIENKO

VOĽAKEDY TO BOLO TAKTO...

Určite má každý z vás doma staré fotografie, ktoré sa týkajú života v našej obci. Zalovte vo svojich škatuliach, ofúknite prach a podelte sa s nami s týmito spomienkami. Vyberte jednu naj, naskenujte ju, pridajte popis kto alebo čo je na fotografii. Fotky posielajte na mail jankasipka@pobox.sk, spravodaj@podkonice.sk alebo tí z vás, ktorí nemajú možnosť skenovať, zastavte sa u mňa doma a rada vám s tým pomôžem.

Janka Šípka Šípková

*Prestavba budovy obecného úradu
December 1955*

V sobotu 22.12.2018

bude od 9.00 do 11.00 hodiny spoločná sv. spoveď.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

JUBILANTI

50 rokov

Nora Halajová (č. d. 244)

60 rokov

Eva Jamrichová (č. d. 324)

70 rokov

Marcela Burianová (č. d. 233)

Viera Patrášová (č. d. 98)

Ján Forgáč (č. d. 349)

Milan Kostúr (č. d. 314)

OPUSTILI NÁS

Anna Barlová (č. d. 305) vo veku 77 rokov

„Redakčná rada Podkonického spravodaja praje všetkým ľuďom pokojné vianočné sviatky, všetko krásne v novom roku, dobrých ľudí po boku, veľa šťastia, veľa zdravia, nech sa všetky plány daria.“

